Год. I. У Темишвару, у Суботу 18. Октобера 1852. Число 32.

СВЕТОВИДЪ.

Световидъ излази два путъ у седмици средомъ и суботомъ. — Годишња му є цѣна 10. фор., на по године 5 фор., а на четврть године 2 фор. 30 кр. ср. — Цѣна є за Србію 52 кр. ср. годишнѣ; 26 на по год. или 13. кр. ср. на четврть год. виша а за Влашку є виша годишнѣ 1 ф. 44 кр. на по год. 52, на четврть год. 28 кр. ср. збогъ скуплѣ поштарине. — Обявленія пріймаю се у свакомъ єзику. Одъ петитъ врсте плаћа се првый путъ 3 кр., другій путъ 2 кр., а трећій путъ 1 кр. ср., поредъ штемпла одъ 10 кр. ср. — Новацъ изъ Србіє и Влашке пріима се у банкама безъ аніо. — Учредничество налази се у граду у Мочоньіовой кући ч. 42. у првомъ кату

ЖИВОТЪ У СТАНУ.

Гледай како онай тамо,
Подъ барякомъ пушку таре.
Неки опетъ гле онамо,
Вкусно єло дружству варе.

Онай лебанъ браћи дели,
Другъ му ватру живо пири,
Трећій другу своме вели:
„Дедъ у торбу ту завири.

Да ли има леба, лука,
И у тикви той ракіє,
Зашто ми є нешто мука —
Дай овамо да се піє.“

Неко свога коня гладі,
Неко мачемъ у зракъ сѣва,
Неко око топа ради,
Неко бойну пѣсму пѣва.

Саномъ неко мирно спава
Там' дружина опет' збори:
Како пређе єдног' лава
У юнаку, другъ обори.

Добошъ-луна, гусле єче,
Пѣсма зуи, рогъ се чує,
Одъ юнака саблѣ звече,
Єданъ смеє с' другій псує.

Неки съ пѣсномъ игра коло,
Неки игра али мучи,
Неки вѣшто креће с' хоро,
Подскочицу пѣваюћи:

Хитро коло,
Наоколо,
Како с' віє,
Мило ми є,
Побро тако,
Држи яко,
Лево десно,
Доста бесно
Єръ юнака,
Грее яка
Крвь у жила,
Дражи сила.

Ой! Свирачу
Талиръ даћу
Дувай само,
Тамо амо,
Да се знамо
Кад' играмо.

Док' є нек' є,
Кратакъ векъ є,
Свагда за насъ,
Камол' данасъ,
Гди се біє
И крвь ліє,
С' топомъ пушкомъ,
С' главомъ мушкомъ,
А не с' женомъ,
Нит' са пеномъ,
Вѣк' са праомъ,
Єднимъ маомъ.

Тамо опетъ на позору,
Юнакъ стои ништ' нехає.
Шта се ради у логору,
Него напредъ гледи шта є.

О ће л' што се указати,
Да обзнани браћи како,
Да с' оружія ова лати,
И похити сложно свако.

Умъ о люби нѣгвой сніва,
Безъ постелѣ и безъ сана,
А ватра га пали жива,
Полетити на душмана.

Уздисай му срдце пара,
Кадъ се мисао дома сети,
Те у туги проговара:
„Боже милій, Боже светый!

Шта садъ ради моя нена,
Шта ми раде моя деца,
Да ли марва има сена,
Дал' одъ плача когод' єна?

Да л' є дома леба доста,
Да л' є земля узорана,
Да ли глава мушка оста,
Ил' ћу и я доспет' рана?“

На ово ће да с' умири, —
Засіяти месецъ бледи,
Садъ ће бура да с' разшири,
У страоти као што слѣди:

Пуче пушка и овога
Пуче друга, народъ ћипи,
Свакъ спомену вишнѣг' Бога,
У свакоме крвца кипи.

Да с' освети ил' да падне,
За домъ Цара, и храмъ міо,
Да избави оне ядне,
Што є душманъ заробіо.

Подиже се буре спага,
Подиже се вика, тресакъ,
„Сложно браћо садъ на врага,
Докле с'яє сунца блесакъ.

Подъ заставомъ светлогъ Цара,
Потрест' ће се лугъ и гора,
Мачъ, душмана, нашъ обара,
Кой у крви пасти мора.“

Топови се громко чую,
За тимъ пушке и анцари,
Да облаке растерую,
И юначка срдца жари.

Коме глава, коме рука,
Одбієна, топъ ій брише,
Кога смртне болѣ мука
Тресе опетъ да издише.

Силнимъ димомъ одъ пуцаня
И одъ зграда коє гору,
Све с' покрива — — — садъ се саня,
Како живе у логору.

Дим. Михайловићъ.

ПРОПАСТЬ ВИНЕТЕ.

ПРИПОВЕДКА ОДЪ ЛУДВИКА ШТОРХА.

Превео Стеванъ Георгієвићъ.

(Продуженіє.)

III.

На беломъ коню Сетовидовомъ, коєгъ є онъ по мнѣнію Винда кадъ кадъ ноћу яшіо, поће Местибой єдно ютро къ истоку, да излазеће сунце поздрави. Глава старчева быяше у копрену умотана, да се небы ни єданъ смртный похваліо, да є лице Еварта Кріяна видіо. Кадъ се сунчана круглина изъ мора подизати стаде, боядишући маглу са крвавимъ пругама, покаса Свештеникъ низъ морску обалу путаньомъ єдномъ, коя се изъ пристаништа до пећине протезала, и на коіой последньой храмъ Световида стояше. Покрай путанѣ ове стаяле су десно и лево разштркане колибе. Суро́во, непріятно мѣсто ово чиняше се, да є само за калуђерскій животъ опредѣлено, зашто є съ пута и пристаништа далеко на страни лежало, нити є икаква бука тишину нѣгову прекидала. Пештере и рѣка єдна раставляла є мѣсто ово одъ вароши. Одавде се могло само стѣна, небо и море видити, и бука таласа чути; ту су живиле Алрунке, пророчнице виндійске, коє су Свештеници издржавали. Народъ є врвіо тамо млогократно да будућность свою разбере. Местибой обрати светогъ коня къ єдной колиби, изъ коє Мициса, найотмѣнія и найславнія Алрунка изиће.

Са страхопочитаніємъ спусти се она на колена предъ конѣмъ, да се найпре светомъ паромъ нѣговомъ освети, пакъ после устане и поклонивши се, поздрави Свештеника, кои садъ своє умотано лице одкріє.

„Любимче Богова, ты си данасъ здраво пораніо. Мора быти, да си и ты предсказанія примѣтіо, коя на зло слуте,“ рече Алрунка.

„Дакле си и ты велика пророчницо, несрећу предвидила, коя намъ прети?“ запыта Местибой зачуђенъ. „Целу самь ноћь у тешкой бриги провео, и Бога моліо, да ми слутню мою изясни, коя ми се синоћъ предъ храмомъ Божіимъ представила и целу ноћь мучила, али никакву светлость немогаше душа моя разабрати.“

„Мене є дакле Световидъ, Богъ светлости, и Радигостъ, Богъ мудрости, болѣ подаріо, єръ ми є моћь дао, да узрокъ бѣде одушевлѣнимъ окомъ усмотримъ.“

„А коя є то?“ рекне Местибой любопытно.

„Цецина, срамна Христіянка и нѣно цело легло.“

„Нѣно цело — — ?“ пыташе Свештеникъ съ удивленіємъ, що далѣ несмеде да пыта.

„Породъ нѣнъ треба одъ Световидовогъ мача да падне и да се навѣки затаре, пакъ ћеду се Богови умилостивити, Винета избавити, и твоя влада, Еварто Кріяне, утврдити.“

„Та изъ тебе неговори садъ Мициса, служителька Богова и пророчна Алрунка, него увређена, презрена и осветльива жена.“

„Варашъ се, Местибоє. Гадна грешница она изтерала ме є изъ куће и срдца супруга мога, но я самь одавно заборавила да іой се тога ради осветимъ, єрбо самь се служби богова посветила, па слушамъ само заповѣсть ньиову. Преко мене захтевали су они смрть мале зміє христіянске, Цецинине кѣери; она є осетила освету раздражены Богова. Претећа несрећа была є чрезъ твоє, Бозима угодно дѣло одвраћено. Ты си малу погань у море баціо и Богови буду за кратко време уталожени. Садъ ишту оны нову жертву, и овога пута захтеваю Цецину са своимъ дѣцомъ нѣномъ.“

„Єси ли ты промислила, шта то значи, кућу Воиславову уништити. Шта є стало за Светобора, коєга потвараю да є Христіянинъ? Нѣгова крвь могла бы се Богу жертвовати, а зато се неби нитко печаліо. Нѣгова браћа и сестре єдва га познаю, зашто съ ньима ни одрастіо ніє. Мати га неволе, зашто га слабо виђа, а чини се, да и иначе на нѣга мрзи; Воиславъ ніє се за нѣга никадъ ни бринуо, онъ бы могао умрети, да у Винети нитко и непримѣти; али є грѣхъ захтевати Рудигера убити, Воиславовогъ красногъ найстаріегъ сина, унука почитованогъ и іоштъ єднако одъ народа обожаваногъ Казимира, у коємъ омлађина другогъ Казимира гледи. Заръ ніє онъ любимацъ матере и целогъ народа Виндійскогъ. Четиръ сина и шестъ кѣери родила є Цецина Князу Воиславу, три кѣери су већъ за Виндійске Князове удате и децу изродиле, па садъ сви заръ да падну Богу жертвомъ?“ —

„Они мораю сви умрети, цела кућа мора пропасти, да се сатре семе, ако желимо, да себе спасемо.“

„Тымъ ћемо себи Мицисо, пропасть іоштъ брже навући. Народъ виндійскій, кой противъ Богова ропти и жертве имъ више недає, узбуніо бы се на такво убійство, па бы морали одъ праведногъ гнѣва нѣговогъ сви изгинути.“

„А ты ме непытай далѣ Еварто Кріяну, него ради шта за добро нађешъ,“ рекне Алрунка срдито и уђе у нѣну колибу, затворивши врата за собомъ.

Местибой тужніи іоштъ него кадъ є дошао, коня пусти путаньомъ ићи. На єданпутъ тргне се и загледи се у єданъ заливъ, кой предъ собомъ усмотри. „Ово є место оно“ рече онъ полугласно, „гди самь я на заповѣсть Мицисе спаваюће дете съ колевкомъ у море баціо, да га оно прогута. Богови мои, єсамь ли добро чиніо или самь само помоћникъ женске освете быо?“

Оскорблѣный погледъ нѣговъ тражише садъ сунце молително, но оно быяше облацима сакривено, и тако приспѣ старацъ съ тужнимъ срдцемъ до обиталишта свога.

После долазка нѣговогъ упути се Местибой, Свештеницима праћенъ, и белимъ покриваломъ покривенъ, у варошь — знакъ велике нужде. Напредъ ишли су Раби, обявльиваюћи долазакъ Еварто Кріяна народу, кой се на извѣстіє то плашльиво са улице скланяше. Христіяни кои бы се показати усудили, были бы таки одъ исты Рабова утучени.

Местибой быяше се къ великолѣпной кући князя Воислава упутіо. Онъ ступи унутра у княжеске собе, коє су заключане и строго чуване быле, да неби нитко чуо, шта врховный Свештеникъ говори. Ово тайно договарапѣ старца могло є добаръ сатъ траяти, а затимъ отиде са своіомъ пратньомъ обительи своіой. Воиславъ пакъ зовне супругу свою къ себи, да іой вальда тайну какву саобшти. Бледу и жалостну видили су є служительи своимъ собама вратити се, и овогъ часа имала є само єдина Ингардія приступа къ ньой. Дубоки уздисаи и єцанѣ могло се крозъ врата по гдѣкой путъ чути. Али предъ вече завлада обштій страхъ и забуна на гласъ да є Князъ нагло и изненада умро. Страхъ и трепетъ разпространи се по внутрености палате и по цѣлой вароши.

(Продуженіє слѣдує).

ИСТОРІЯ НАРОДА СРБСКОГЪ

ПО

БИТКИ КОСОВСКОЙ.

(Продуженіє).

Заиста види се да є Србія у ово време као некій при путу виноградъ была, кога свакій мимоходећи напада. Како ће бѣдна Србія владу одржати: кадъ часъ домаће немире и неслоге утишавати имаше, часъ суседима толико источена и удручена бяше, да є чудо како и овако бытіє одржа. — Шта ће садъ у бѣди Деспотъ да чини. Турцима да се преда? но овай вере ни Бога нема. Мацаре є

истина увредіо, но опетъ мислећи да Христіянинъ душу сажалителну има, намери у Мацара помоћи искати. Поврати му сына Владислава богато обдарена, и ступи у прву любавь съ Мацарима. Хуняди съ воинствомъ дође у Смедерево и саюзи се съ Деспотомъ, четвртый данъ дође у Крушевацъ. Одъ велике магле, Турци ій ненадаюћи се, невидише дотле, докъ имъ ови подъ носъ недођоше. Они непрепавни будући уплаше се, у бегство се сви обрате, и побієни быше. Феризбегъ буде ухваћенъ 1449. — Янко побѣдоносно дође у Видинъ, турско гнѣздо ово, запали га на све стране и разруши, поклони Деспоту робове све и пробавивши се мало у Београду, пређе у Унгарію. — Деспотъ садъ мирніи животъ живити поче, коє є до самогъ завоєваня Цариграда траяло. Ове исте год. 1449 умре Амуратъ Султанъ II. и остави по себи на престолу Махомета или Мехмета (I. Імператора) коме Мара кћи Георгієва Мурату за жену дата, маћія беше. Овай Султанъ храбросћу, свирепствомъ славолюбѣмъ и наглосћу све досадъ надвишаваше. Са Георгіємъ, (давши му кћерь Мару натрагъ) Деспотомъ и Константиномъ XI. Палеологомъ учини миръ, докъ у Азіи послове несврши. Почемъ тамо све побѣди, целомъ силомъ пође на Константина XI. обседе Цариградъ и оте га 1453, 18. Мая у Вторникъ после 54 дана обсаде.

По завоєваню Цариграда Султанъ се тако погорди, да све владаоце Европейске презираше и тако намѣри све редомъ ій себи покоравати. Прва му на путу быяше Србія. На ову се диже, премда му є Деспотъ лепо и уредно данакъ плаћао, подъ видомъ, као да онъ пуно право по сродству на Србію има. Обседе Смедерево и Београд, но кадъ му овде грађани якій одпоръ дадоше, врати се натрагъ, палећи и разораваюћи особито Островицу 1454. — Зиму проведе Махометъ у Адріанополю а у пролеће диже се наново на Србе, оте имъ Призренъ и Бихоръ, многу крвь христіянску проли 1455 год. Ево садъ последнѣ ахъ! године, ево последный часъ куцну Србскоме господованю, збогъ тога особито, што имъ є сила сасвимъ источена, а помоћи ни одъ кудъ недобише; єръ свакій за себе се стараше, како ће се одъ овогъ силногъ Тирана сачувати. Западъ є равнодушно гледао на пропаданѣ источны земаля, кадъ падоше све, дође и западъ у подобну пужду.

О другомъ странствованій и о смрти Георгієвой.

У крайной бѣди садъ тужаше Георгій о несрећи своіой и народа свога. Знаюћи суровость Махометову несмеде му ништа о миру ни прословити. Зато у крайности овой заключи Деспотъ обратити се на своє старе пріятелѣ. Покупи имѣніє своє, градове своє воинствомъ укрепи, и пређе у Унгарію, да одъ Краля Владислава помоћи иште, кога у Бечу затече. Но све бадава. Може быти да бы Краля и свогъ старогъ пріятеля Янка умоліо, да се Монаси неумешаше. Сирѣчъ у ово време у Бечу се нађе Папинъ посланикъ Капистранъ Францисканъ, кой желяше съ Деспотомъ говорити. Међу осталима разовгорима понуди овай Георгія деветдесетолѣтногъ, да прими р. кат. вѣру, па ће му цѣо западъ помоћи. Но старацъ то обећати нехтеде, зато се учини кодъ Краля, да се Георгію помоћь одрече. Одъ тогъ времена роди се велика мрзость Унгаріє на Деспота, и она му пакости чинише; Деспотъ у своіой вери и народнимъ обичаима непоколебимъ врати се у свою очевину натрагъ 1456. У ово доба пође и Махометъ на Београд са 150.000 войске, но Капистранъ съ Янкомъ иђаше предъ нѣга. Владиславъ Краль са Грофомъ Улрикомъ Цилейскимъ боєћи се, подъ видомъ да иде у ловъ, оставише Будимъ и одоше у Бечъ. Турци на све стране градъ обседоше, свуда на води шайке поставише, тако да нити се што изнести ни унести може. Но Янко Турке разби, у градъ уђе и бранише се крепко 46 дана, докъ годъ Турчинъ после велике штете натрагъ ноћу, у Мацедонію не оде. Янко у овомъ бореню одъ многа труда доби врућицу, изъ Београда у Земунъ, затимъ у Ердельскій Београдъ однешенъ буде, гди умре. Саранисе ту у своіой Цркви 11. Авг. 1456. године.

(Продуженіє слѣдує).

ШТАТИСТИЧНЕ ЧРТЕ ЕНГЛЕЗКЕ.

Овай великій сѣверный островъ Европе звао се є у стародавно време Албіонъ и іоштъ онда су га походили Грци и Финикіяни ради трговине. Римляни, тадашньи завоєвательи свѣта, покоре за нѣко время Албіонъ подъ свою власть и надену му име велика Британія. Кадъ се римско владанѣ у петомъ столѣтію угасило, великомъ Британіомъ завладаю Саксонци подъ Хенгистомъ, и одъ своы седамъ кралѣвипа хептархіє осную, єдно подъ именомъ Енглезке, доцніє покоре є Нормани подъ Свеномъ и Вилхельмомъ, подъ свою власть, докъ се найпосле ніє опетъ англосаксонска династія утврдила, коя и данасъ постои.

Данашный просторъ Енглезке у ужимъ границама заузима праву Енглезку, Шотландію и Ирску съ 5400 □миля и 28 миліона жителя, а у ширимъ границама са страннимъ колоніяма и завоєваніяма заузима просторъ одъ 185000 □миля са више одъ 100 мил. жителя.

Енглеза има свега 17 миліона. Они су потомци Саксонаца и Норманна и говоре єзикъ мѣшовитъ нарѣчіємъ енглезкимъ. Шота има 1 мил., Ирена 8 мил., Британа, Галлскогъ порекла 1 мил. Французи, Нѣмци и Чивути налазе се у маломъ брою. Овде се само права Енглезка описує безъ страшны колонія и прочи притяжанія.

Готово половина жительства живи по варошима. Найвеће су: Лондонъ са два миліона жителя, Манчестеръ съ 300000 жит., Ливерполъ съ 200000 жит. и т. д. Послѣ Русіє ни у єдной држави нема толико вѣрозакона, колико у Енглезкой. Они се дѣле по сектама на: Протестанте, Веслеанере, Баптисте, Римокатолике, старіє Методисте, Калвинске Методисте, библійске Христіяне, Квекере, веслеанске Методисте, нове Методисте, Унитаре, исповѣдателѣ Шотске Цркве, Пресвитеріяне, Асоціяте и т. д. Протестантска Црква надвлађує у Енглезкой, а римокатоличка у Ирской.

О душевномъ образованію іоштъ съ почеткомъ овога столѣтія ніє се у Енглезкой ништа у народу знало, и онда се у хиляду єдва могло сто наћи, кои су знали читати, а іоштъ манѣ, кои су знали писати, свакій ако є хтео што научити, онъ є морао самъ себи наймити учителя; народны школа ніє было. Текъ год. 1832 почело є правительство о народноме образованію озбильно мислити а год. 1839 методъ обучаваня Белл-Ланкастра (по коємъ ђакъ ђака обучава) заведе се свуда по школама и садъ се већъ и у Шотландіи у свакомъ селу по школа налази, изузимаюћи брдовите предѣле. Школе Католика и Методиста найболѣ су уређене и по успѣху превазилазе све остале.

Ову оскудость у школама накнађує практичный животъ, индустрія и великій обртай трговине. За више науке постоє: граматикалне школе, многа заведенія и деветъ свеучилишта. Осимъ овы има воєны, правословны, медически и академія вѣштине. Особито се енглезка литература обликує у истраживаню древностій, єзыкословлю, државостроительству, медицини, єстествословлю, повѣстници, физики и механики. Енглезско библическо дружство превело є свето писмо у 160 єзыка, и у 10 миліона ексемплара распачало по Азіи и Африки. Налазе се у великомъ брою штатистична, географична и путешествена дружства.

Што се земальски производа тиче нити є богата Енглезка нити са свимъ сиромашна, има жита, зоби и кромпира прилично.

(Заключеніє слѣдує.)

СТАРИНА.

Писма знамениты Срба.

2.

Авакумовићъ Живковићу.

Любезный Живкович!

На писаніе твое под 29. прошлаго міца. Іануаріа сѣмо отпущеное толіко ти отговорити могу, да іа взырающе на Составъ твоего Писанія, и писмо само увѣравамсе, даѣшъ Ти моѣи съ удоволствіемъ моимъ Службу Нотаріоса Консісторіалнаго исполнявати; а що упражненія имао ниси, тоѣе добра воля, и трудолюбіе твое, о коему несумнямъ за кратко време допунити. Зато ако мислишъ ову Службу пріимити, а ти незакоснявай, но ежескорше сѣмо прійди; фамилію твою пакъ можешъ на пролеѣе сѣмо преселити. На сваки случай обаче или хотео будешъ сію Службу пріймити, или не, абіе по Пріятій Сею средствіемъ Пощс непропустими за мое далше управленіе стално, и искренно явити. В' прочемъ осилаятя Покрову божію есемъ

Твой

благожелательный

Стеф. Аввакумовићъ.

У Темишвару 6. Февруаріа 1814.

Атресъ: Per illustri Domino Ioanni Zsivkovits, in gymnasio Carloviczensi Professori mihi dilecto Carloviczii.

ИЗРЕЧЕНІЯ ГРЧКІЙ МУДРАЦА

ПЕРИКЛЕСЪ.

Мы Богове наше истина невидимо, али по добру кое намъ чине, и по слави, с' коіомъ іи преузносимо, мислимо да су безсмртни, а то исто важи и за оне мужеве, кои су за отечество животъ свой положили.

ПИТАКЪ.

Болѣ е праштати, него еветити се; оно е дѣло човеческо, а ово скотско. — Оно е правительство найболѣ кое званія и достоинства државна, увѣкъ людма поштенимъ и искуснимъ повѣрава, а никадъ невалялимъ и невѣштимъ.

ПЛАТОНЪ.

Природа е Божіе писмо. — Изъ нѣ найболѣ и найясніе Бога познаемо. — Паметанъ одъ лудога разликуе се као лѣкаръ одъ болестника. — Тако ћу живѣти, да онима нитко невѣрує, кои о мени зло говоре.

У Сомбору.

Никола Ђ. Вукичевићъ.

БИБЛІОГРАФІЯ.

Войвођанинъ. С. народный Календаръ за г. 1853 одъ Милана Давида Рашића. 1. година. У Бечу писмени ермеискогъ монастира. 112 стр.

Корице прножуте — календаръ првенъ, плаветанъ и бео — дакле народанъ, — артія и печатня красна — садржай слѣдуюћій:

1. Грађа за найновію Србску повѣстницу осниванѣ Србобрана или битка Срба противу Мадара 1848 г. (одъ едногъ очевидца). Я мислимъ да е очевидаца и више было, па да е званично саобштеніе найвѣроятніе. Међу тимъ добро е више описа имати, и сравненія чинити.

2. Судба Бугарскогъ и нашегъ народа што се вѣрозакона тиче.

3. Некрологъ Влад. Петра II. Петровића.

4. Црногорци у Банату. (Некаже се одкудъ и одакле; али га рецензентъ познаде за свое сачиненіе изъ „Уставногъ листа ческогъ г. 1851").

5. Новела. Хонвидскій Официръ. (Изъ Славолюба).

6. Ода Императору моме и пр. одъ Ис. Николића (изъ Световида ч. 12). Бродъ спасенія нашегъ одъ М. Д. Рашића. Цена живота. Невиностъ. На смрть едногъ зликовца одъ И. С. Поповића (некаже се одкудъ ал' е изъ „Седмице" извађено). Славохрамъ одъ П. Бороевића. (Такође изъ „Седмице"). На гробу единца одъ С. В. Србкинѣ. Несуђеници. Гордой Маріи, Лепой Софіи. (Незна се одъ кога). Гдѣ е нашъ домъ? (Незна се одкудъ узето и одъ кога сачинѣно, еръ ніе назначено; али се налази у Зимзелену 1846 г. да е сачиніо Ог. Острожинскій. Незнамо, што г. Рашићъ една имена назначує, а друга не?) Оддомакъ изъ Космајке одъ Д. Рашића.

7. Смѣсице: Право рени, па гледай те утеци! Вришдба. Непознатый.

8. Анекдоте. Владѣтельи држава у Европи.

9. Главне власти светске и црквене. (Све смешано! Црна Гора прва е назначена, а незнамъ зашто е „Бановина" другій, а абадве Србіе трећій и четвртый редъ заузела?)

10. Вашари. — Изъ прегледа овога може се видити, да е календаръ хтео књигомъ быти, али е остао календаръ. Као књига ніе добытакъ за књижество, а као календаръ, больій е одъ пређашньи, кои су пре г. 1845 издавани были. Но за средню классу людій може поднести. Г. Рашићъ добро бы чиніо, да е што изъ естественице за народъ и више што одъ земльодѣлія саобштіо, а мѣсто познаты пѣсама, да е препечатао баремъ сходне пѣсме изъ „Слав. антологіе" одъ Поцића. Међу тимъ заслужує дѣло топлу препоруку, ербо е свакій почетакъ тежакъ, али се надамо, да ће „Войвођанинъ" до године важніи быти, и само непечатане ствари донети. Цѣна е одъ 20 кр. ср. са штемпломъ умѣрена. Добыти се може кодъ Учр. Светов.

НОВОСТИ.

ВОЙВ. СРБІЯ.

У Темишвару 16. Окт. 1852. Синоћь су лађе донеле дикостасе за споменикъ, кой се има овде за споменъ воене обсаде, подигнути. Садъ очекую само Архитекта Краннера, да споменикъ, кой на піяци у сандуци лежи, састави.

У Темишвару 18. Окт. 1852. Пошто су препоне у смотренію типографіе уклонѣне, и право типографію држати доказано, почео е С. Дневникъ опетъ излазити.

ХОРВАТСКА.

Нар. Нов. доносе имена оны лица, коя е Нѣг. Вел. Ц ръ са крстови одликовао. Одъ Срба налазимо назначене: витежки крстъ Франца Іосифа добыше: Г. Архим. Гомирскій Сев. Илићъ; златный крстъ съ круномъ: Градскій начальникъ у Карловцу г. Іованъ Обрадовићъ, Протопресв. Северинскій г. Дим. Лончаревићъ и Протопресв. у Ступнику Іов. Шашићъ, Протопресв. Боровски г. Іосифъ Остојићъ. Парохъ Осѣчкій Шпиридонъ Сенићъ и Лазаръ Бошићъ, а златный крстъ за заслуге: Ђурађъ Николићъ Парохъ Загребачкій.

Изъ Загреба являю „Лойду" да ће одъ 1. Нов. у границы бѣла истріянска се со по 6 ф. ср. цента продавати, и у Сеню, Рѣки, Бакру и Багу добыятя моѣи. Прорачунѣна е слѣдуюћа потреба: за Карлштадску и банску крайну 56.950 центій, за вароши у истой крайни 1070 ц. а за славонско-вараждинску крайну 27.355 центій.

СЛАВОНІЯ.

Попеч. трговине дозволило е вароши Осѣку да два годишня вашара држати може — 2. Юнія и 25. Новембера.

ШЛЕЗІЯ.

У Шлезіи основа ће се часописъ еданъ католично политичногъ садржанія на акціе, на кою цѣль веће е 30.000 талира подписано. Князъ Епископъ е глава истому дружству. (А мы Србльи, кои Войводовину основасмо заръ небы могли 30.000 крайцара скупити, па да наше часописе утврдимо, него намъ листови падаю еданъ за другимъ?)

УНГАРІЯ.

Изъ Беча являю, да ће се мађарска гарда у Бечу опетъ завести, но внутренѣ устроеніе има ће са свимъ друга основоположенія. Гаврилъ Матрай издае мађарске народне пѣсме на ноте за фортепіяно. Онъ има веће 400 таквы пѣсама.

БАЕРСКА.

Принцъ Адалбертъ изясніо се, да ће пріймити источну вѣру, ако постане Кралѣмъ Грчке. Енглезска и Французска пріймили су ово изясненѣ са задовольствомъ.

ПРАЙЗКА.

Одъ Ф. М. Л. Прокеша, ц. к. посланика у Берлину изићи ће две велике свезке: Исторіе грчкогъ рата за независимость; а три свезке садржава ће документе у себи.

БЕЛГІЯ.

Составлѣнѣ новогъ министеріюма у слободномъ духу осуђено е. По свой прилики доћи ће умѣрена католична партая на кормило.

ФРАНЦУЗСКА.

Лудвикъ Наполеонъ сазвао е Сенатъ 4. Новембера, да се савѣтує у смотренію новогъ вида државоправленія. Царство ће почети или 2. или 20. Децембера.

ИТАЛІЯ.

Римъ 20. Окт. 1852. Папа е у алокуціи своіой одъ 27. Септ. проклео правительство у Новой Гранади у Америки, што е оно издало законе, кои противъ римске цркве непріятельскимъ духомъ дишу.

Туринъ 21. Окт. 1852. Правительству ніе по вольи, што агитація расти, коя захтева, да се свештенимъ лицама добра одузму.

ТУРСКА.

Исмаилъ Паша, унукъ познатогъ Али Паше Янинскогъ наименованъ е за гувернера одъ Архипелага.

АЗІЯ.

Байрутъ 12. Окт. 1852. Друзи су се упустили у ратъ съ Турцима. Бедуини имъ помажу.

СВОЕВОЛЬНА КОНЕЧНА ПРОДАЯ

исподъ Бечке Фабричне цѣне

различитогъ еспапа.

Доленодписаный чини почитаему публику внимателно, да ће трговину свою сасвимъ да напусти, ербо другимъ се заниманѣмъ занимати желі. Тога ради рѣшіо се, сво нѣгово стовариште сеченогъ еспапа іоштъ овогъ мѣсеца исподъ Бечке Фабричне цѣне своевольно разпродати. Еспапъ се састои изъ чое различне бое, тифла, перувіена, тоскина, бристола, свилены и вунены прслука, котона, пергалина, батиста и мусилина, орлеана, тибета, стварій за креветъ, ширтинга, вунены, памучны, свилены и платнены стварій разне сорте за ношиво и за поставу као н. п. конофоса, ватмола, бархента, панкина, камбрикскогъ платна и пр.

Особыто чинимъ внимателно на велико количество помодны стварій за господу и госпое.

Равнимъ начиномъ препоручуемъ различне златне и металне рамове одъ сваке величине, народне фигуре, као: ликъ Цара, Патріарха, Войводе, Книћанина, моловани 1 ф. 40 кр. ср. То исто на хинезкомъ папиру по 1 ф, 15 кр.

Ликъ Патріарха, Книћанина, Петровића, Стратимировића, Хурбана, Улазакъ Бана, битка кодъ Мора по 50 кр. ср. Земльообразе Србіе прне по 2 ф. моловане по 2 ф. 30 кр. ср. монастиръ Дечанскій вел. форматъ прно литографиранъ 1 ф. 40 кр. Дос. Обрадовићъ 10 кр. Ликъ Цара Николе, и различне свете иконе вкусно израђене на платну одъ сваке величине.

Будући да продая ова изъ никаквы други узрока небыва, него збогъ промѣне заниманя свогъ, то се нада доленодписаный, да ће се особыто изъ дальине купци попаштити, и рѣдкомъ приликомъ овомъ подзовати, те ствари ове брзо покуповати. У овомъ предпоставлѣню препоручує се найболѣ

М. П. Каначкій,

Трговацъ кодъ бѣлогъ лава у Бечкомъ сокаку.

У Темишвару 12. Окт. 1852.

(2—3).

Учредникъ и издаватель Александеръ Андрићъ, словима I. Байхеловы наслѣдника.